

Fra Lysbotndalen

Herr Olav Westby

La mig her gjennom offentlig avis få uttale mig om Nordlands Fembøringer som i sin tid var de «mest «ansette» fiskefarkomster på grunn av sin størrelse. De målte opptil 43 fot i lengde, og var noen staselige karer, å se til, der de lå på hamna, malt i alle «regnbuens» farger, og med et hus akter som nu til dags har kommet til å målt seg med deri største skøytelugar. Og med sin høye, slanke mast og høye stevner var de et pryd for øyet. Jeg har ikke vært så mye ombord i disse båtene bortsett fra noen Tromsøturer nu og da, men har til gjengjeld hørt interessante historier fortalt om disse fortidens giganter.

På unnakjøring i stiv kuling gjorde de en vældig fart og kunne holde lag med datidens hurtigrute skib. 12 — 13 knop eller 12 —13 mil i vakta, som det heter på. sjømanns sproket. Men de var de svært vill på roret og hadde lett for å ville løpe på tvers av vinden, så ingen «sveklinger» kunne stå ved «styrevolen» på disse villstyringene. De gjorde stor fart på alle bauer. På bidevind var de også nokså hurtige så lenge de kunne bruke hele det store seilet, da stod sjødrevet slik over den at karene blei gjennomvåt helt ind til skinnet tross de hadde oljeklær på sig.

Under kryssing var de noe tungvinte i sær under «vendingen» høvedsmanden «slørte» lidt ga «kolossen» god fart og dermed gikk den overslag med vældig «rabalder» slik at det store seilet slo og slamrede volsomt, og hermed blei det å skifte seilstikka over til andre siden, pentekrokan tas ut i en fart, boglina og alt av det utstyr måtte braces, og dermed blei det ordnet for neste kryss.

«En slik tordenvær» undgikk man på sneseilerne.

Det blei mig fortalt av en gammel og dyktig Fembørings
høvedsmann, at når hans Fembøring var fuldkjørt for
medvind da stod sjødrevet inn over krysstokken som et regn-
skur, og farten blei da også der etter. Den som fortalte mig
dette var den forlengst avdøde heldige fiskeren Nils Andreas
Nilsen på Lamoen i Grasmyrskogen. Ja slik kan jeg berette
om Fembøringen men intet mer.

Bukkemo den 4-6 1964.

PEDER SKAARAAS

Senjens Blad 11.08.64.

OCR – Lenvik Museum 2005.